

Bemærkninger til forslaget

Bemærkninger om genfremsættelsen

Forslaget er en genfremsættelse af punkterne 1-4 i det forslag, venstresocialisterne fremsatte første gang den 19. januar 1982, se Folketingstidende 1981-82 (2. samling), forhandlingerne sp. 276 og 5031 samt tillæg A sp. 681, samt af forslag til folketingsbeslutning nr. B 5 af 12. oktober 1983, der på grund af folketingsvalget den 10. januar 1984 ikke blev færdigbehandlet. Forslaget har endvidere været fremsat som forslag til folketingsbeslutning nr. B 70 af 20. marts 1984, der bortfaldt med udgangen af folketingsåret 1983-84 (2. samling), se Folketingstidende 1983-84 (2. samling), forhandlingerne sp. 2358 og 5367 samt tillæg A sp. 3221.

Forslagsstillerne finder fortsat, at de øvrige punkter i det oprindelige forslag af 19. januar 1982 er rigtige, og genoptager dem gerne, hvis der skulle vise sig større interesse end sidst. Men at dømme efter den offentlige debat og efter politiske udtalelser er der mere, der tyder på udvikling omkring de forslag, som her er genfremsat som punkterne 1-4. Således har den daværende justitsminister, som for 2½ år siden ikke ville tage stilling til spørgsmålet om revselsesretten, men henviste til den nedsatte arbejdsgruppe vedrørende forældremyndighed m.v., nu offentligt proklameret, at han vil gå i spidsen for afskaffelse af revselsesretten - i øvrigt efter at samme arbejdsgruppe har indstillet, at man ikke foretager sig noget på dette område.

Væsentligere er det dog, at nye danske undersøgelser over vold mod børn dels har understøttet de forslag, der her er fremlagt, dels har øget den almindelige interesse for problemet, hvilket er udmøntet bl.a. i en stor konference om dette tema i august 1983 og i en konference og en landskampagne imod revselsesretten gennemført af DUI, Leg og Virke, i september 1983 (se nærmere under bemærkningerne til punkt 1).

Bortset fra sådanne ajourføringer er bemærkninger til de enkelte punkter uændrede fra den oprindelige fremsættelse. Det bemærkes dog, at den undersøgelse, som Annalise Kongstad og Beth

Grothe Nielsen for nogle måneder siden offentliggjorde under titlen »Grænser for revselse«, har givet anledning til en række tilføjelser under bemærkningerne til forslagens punkt 2 om afskaffelse af revselsesretten.

Generelle bemærkninger

Holder vi os til love og regler, så må det konstateres, at børn er berøvet enhver selvbestemmelsesret.

Myndighedsloven fastslår, at personer under 18 år er umyndige, og at myndigheden til at træffe alle bestemmelser om deres personlige forhold er henlagt til forældrene. I tilfælde af konflikt om forældrenes afgørelser har forældrene ret til at anvende et hvilket som helst middel til at gennemtvinge deres opfattelse, blot det ikke får karakter af mishandling eller vanrøgt. Børn har formelt ingen ret til at øve indflydelse på beslutningerne, hverken om rent personlige forhold (påkledning, frisure, fritidsbeskæftigelse m.v.) eller om sociale forhold (skolegang, daginstitution, tilhørsforhold efter skilsmisse m.v.). Hvis forældrene misbruger deres myndighed så groft, at samfundet må skride ind, er det andre voksne, der træffer afgørelser om barnets forhold.

Denne tilstand af fuldkommen umyndiggjorthed indtil det fyldte 18. år er naturligvis stridende mod enhver idé om, at børnene senere skulle kunne udvikle sig til demokratisk bevidste og engagerede samfundsmedlemmer. Sådanne ideer har nu heller ikke noget særlig solidt grundlag i samfundsindretningen i øvrigt.

Men tilstanden er også ude af trit med den udvikling, som trods alt har fundet sted i opdragelsen og behandlingen af børn. Selv om det ikke er registreret i lovgivningen, har der gennemgående fundet en vis demokratisering sted i familielivet, så børnene i højere grad har fået et ord med, når det drejer sig om deres rent personlige forhold. Alligevel er det stadig en kendsgerning, at mange konflikter udspringer af forældres udnyttelse af deres myndighedsret til enevældigt at diktere sengetid,